

PROJEKT

UCHWAŁA NR RADY GMINY SUSZEC

Punkt **9** porządku obrad

z dnia 30 października 2025 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej pomników przyrody

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.) i art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870)

Rada Gminy Suszec uchwala, co następuje;

§ 1.

1. Uwzględnić Petycję wniesioną w dniu 23 lipca 2025 r., zarejestrowaną pod numerem 011663.2025 (zwaną dalej „Petycją”):
 - 1) w zakresie pkt. 1 Petycji w całości, w przedmiocie dostosowania prawa miejscowego dotyczącego pomników przyrody na terenie Gminy Suszec do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody,
 - 2) w zakresie pkt. 2 Petycji w części dotyczącej corocznego informowania Rady Gminy Suszec o aktualnym stanie pomników przyrody, ocenie ich zdrowotności, kompletności oznakowania, stanie otoczenia, potrzebach w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych pomników przyrody.
2. Nie uwzględnić Petycji w zakresie pkt. 2 Petycji w części dotyczącej wydania stosownego polecenia lub przyjęcia uchwały zobowiązującej organ wykonawczy do cyklicznego przedstawiania Radzie Gminy – nie rzadziej niż raz na rok lub raz na dwa lata raportu realizacji programu ochrony dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody.

§ 2.

Zobowiązuje się Przewodniczącą Rady Gminy Suszec do zawiadomienia wnoszącego Petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 3.

Wykonanie uchwały w zakresie § 1 ust. 1 pkt 2 powierza się Wójtowi Gminy Suszec.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Krystyna Kluss

Radca Gminy

KL17651

Uzasadnienie

W dniu 23 lipca 2025 r., do Urzędu Gminy wpłynęła petycja w sprawie:

1) zmiany - aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania pomników przyrody na terenie Gminy Suszec, w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór,

2) wydania stosownego polecenia lub przyjęcie uchwały zobowiązującej organ wykonawczy do cyklicznego przedstawienia Radzie Gminy, nie rzadziej niż raz na rok lub raz na dwa lata Raportu realizacji programu ochrony dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody, obejmującego ocenę ich zdrowotności, kompletności oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych.

Przedmiotowa petycja została przekazana do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, zwanej dalej Komisją, celem rozpatrzenia petycji. Komisja, po zapoznaniu się z sprawą i przeprowadzeniu dyskusji, stwierdziła, iż istnieją podstawy do uwzględnienia petycji w zakresie aktualizacji prawa miejscowego odnośnie funkcjonowania pomników przyrody na terenie Gminy Suszec w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów.

Po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji, zawierającym propozycję rozstrzygnięcia przedmiotowej petycji, Rada Gminy Suszec stwierdza, co następuje:

Na terenie Gminy Suszec znajdują się dwa pomniki przyrody:

- 1) Wiąz szypułkowy znajdujący się w Suszcu przy ul. Św. Jana – ustanowiony pomnikiem przyrody na mocy Obwieszczenia Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Stalinogrodzie (Dziennik Urzędowy W.R.N. w Stalinogrodzie, nr 7, poz. 31, rok 1954);
- 2) Dąb szypułkowy znajdujący się w pobliżu leśniczówki Radostowice – ustanowiony pomnikiem przyrody na mocy Obwieszczenia Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach (Dziennik Urzędowy W.R.N. w Katowicach, nr 6, poz. 25, rok 1956).

Pomniki te, zgodnie z powyższymi Obwieszczeniami, zostały ustanowione w innym trybie niż poprzez podjęcie uchwały w sprawie ustanowienia pomnika przyrody przez Radę Gminy na podstawie art. 44 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (zwanej dalej „Ustawą”). Oba pomniki znajdują się w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody, prowadzonym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Zgodnie z art. 153 Ustawy, formy ochrony przyrody utworzone lub wprowadzone przed dniem wejścia w życie przedmiotowej Ustawy (jak to ma miejsce w przypadku wymienionych pomników przyrody), stały się formami ochrony przyrody w rozumieniu nowej Ustawy. Nie skutkuje to jednak wypełnieniem przesłanek z art. 44 Ustawy. Na gruncie tego przepisu to Rada Gminy, w drodze uchwały, poza ustanowieniem pomnika przyrody, określa także, zgodnie z art. 44 ust. 2 Ustawy, nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, a w szczególności sprawującego nadzór nad tym obiektem, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 Ustawy.

W stosunku do wymienionych pomników przyrody nigdy nie została wydana stosowna uchwała w zakresie informacji opisujących dany pomnik przyrody, zgodnie z art. 44 ust. 2 Ustawy, co oznacza brak dostosowania stanu faktycznego do aktualnie obowiązującego stanu prawnego. Podkreślić również należy, że w stosunku do obu pomników w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody, prowadzonym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, wydano w pkt. 4 Formularza danych dla pomnika przyrody Zarządzenie w przedmiocie konieczności zmiany przepisów wskazujących sprawującego nadzór.

Mając powyższe na uwadze należy podjąć uchwałę wypełniającą przesłanki z art. 44 Ustawy, ze szczególnym uwzględnieniem wskazania sprawującego nadzór nad ww. pomnikami przyrody. Powyższe stanowi uwzględnienie pkt. 1 wniesionej petycji w całości.

W odniesieniu do pkt. 2 petycji, pracownicy Urzędu Gminy Suszec cyklicznie dokonują oględzin obu tych pomników przyrody, monitorując w ten sposób ich stan. Oba wymienione wyżej pomniki przyrody poddawane są co kilka lat pracom pielęgnacyjnym, ostatnie miały miejsce 2022 roku, a ich wykonawcą był podmiot posiadający właściwe kwalifikacje. Obecny monitoring stanu pomników przyrody odbywa się w ramach bieżących działań Urzędu Gminy i te mechanizmy nadzoru są wystarczające do zapewnienia im właściwej ochrony.

Odnosząc się do wniosku dotyczącego tworzenia raportu o stanie pomników przyrody i przedstawiania go corocznie lub co dwa lata Radzie Gminy Suszec, w obecnym stanie prawnym nie ma obowiązku raportowania organowi stanowiącemu o stanie pomników przyrody. Rada Gminy Suszec przyjmując co roku sprawozdanie z wykonania budżetu gminy kontroluje wydatki gminy, w tym te poniesione na opiekę nad pomnikami przyrody.

Rada Gminy Suszec postanawia nie uwzględnić petycji w zakresie wydania stosownego polecenia lub przyjęcia uchwały zobowiązującej organ wykonawczy do cyklicznego przedstawiania Radzie Gminy, nie rzadziej niż raz na rok lub raz na dwa lata w formie raportu realizacji programu ochrony dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody.

Rada Gminy Suszec postanawia jednak częściowo uwzględnić petycję odnośnie pkt. 2 w zakresie corocznego informowania Rady Gminy Suszec w Raporcie o Stanie Gminy Suszec (o którym mowa art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym) o aktualnym stanie pomników przyrody na terenie Gminy Suszec, ocenie ich zdrowotności, kompletności oznakowania, stanie otoczenia, potrzebach w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych pomników przyrody.

Uchwała wraz z uzasadnieniem stanowi zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji w rozumieniu art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach.